

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2006

Målparagrafen lyder enligt förbundets stadgar som följer:

Förbundet erbjuder universitet och högskolor en gemensam arena för diskussioner och åtgärder. Det har till syfte att främja samråd och samverkan mellan universitet och högskolor och att agera i frågor av gemensamt intresse. Förbundet verkar för att universitet och högskolor ges goda ekonomiska och organisatoriska förutsättningar och därigenom kan bidra till att stärka demokratin och välbefinnandet i Sverige. Det arbetar i förhållande till statsmakter och andra organisationer i Sverige, liksom i förhållande till organisationer i Norden, Europa och världen i övrigt.

Förbundet arbetar genom framställningar, rekommendationer och uttalanden. Det initierar och genomför utredningar och liknande verksamheter.

Förbundsårsamlingen beslutade i Göteborg november 2005 om riktlinjerna för en strategisk plan för åren 2006-2008 med ett antal specifika punkter för 2006. Styrelsen fick uppdraget att slutjustera dokumentet, vilket också skedde några veckor senare. Den strategiska planen bifogas. De punkter som anges i den strategiska planen speglar de övergripande ambitionerna. Här förtecknas ett antal frågor som identifierats för det konkreta arbetet under 2006. Förbundet skall

- Identifiera viktiga frågor för djupare utredning inom sektorn och belysa dessa.
- Bidra till att sektorns frågor diskuteras brett och initierat. Förbättra SUHF:s synlighet som organ på alla nivåer i högskolan, t.ex. genom att arrangera seminarier om högskoleaktuella frågor.
- Fortsätta arbetet med frågan om självstyre både vad avser organisationsform och ev identifierade behov av förändringar t.ex. vad avser krav på anställningsprocesser och allmän minskad detaljreglering av högskolans inre verksamhet.
- Diskutera rapporter och förslag från pågående utredningar som berör sektorn, t.ex. avgiftsutredningen, resurstilldelningsutredningen, kårobligatorium, lärarundantag m.fl.
- Stöda medlemmarna vid genomförandet av Bolognaformen.
- Argumentera för resurser för sektorn och föra diskussioner med forskningsfinansiärer om bidragsvillkor, inkluderande frågan om full kostnadstäckning.
- Verka för en fördjupad diskussion av studenternas villkor.
- Bidra till att NyA-systemets införande och vidare utveckling sker på ett för sektorn effektivt sätt.
- Penetrera frågor som rör innovationssystem för medlemmarna.
- Bidra till implementeringen av Open Access och stimulera diskussionen av meritvärderingssystemen så att dessa på lämpligt sätt tar hänsyn till denna form att publicera.
- Påverka att Högskoleverkets utvärderingar genomförs på ett sådant sätt att de är till stor nytta för lärosätenas interna arbete.
- Delta i EUA:s arbete med aktuella frågor, t.ex. Europeiskt forskningsråd och 7:e ramprogrammet.
- Bidra till rektorernas egen utveckling genom att minst en gång ordna retreat.

- Vidareutveckla och fördjupa kontakterna med olika grupperingar/organisationer, t.ex. Sveriges Förenade Studentkårer, ordförandena i lärosätenas styrelser och ledningarna för sektorns myndigheter. Skapa former för ett intensivare åsiktsutbyte i sektorn på dekan (motsv.) och ledningsnivå.

De punkter som anges ovan kan ses som en precisering av de tidigare årens formuleringar som går ut på att fortsätta arbetet med att etablera sig som huvudorgan och referenspunkt för sektorns synpunkter vilket bland annat innebär att t.ex. få statsmakterna och andra samhällsorgan att betrakta SUHF som det naturliga organet för diskussion av sektorns frågor. Med tanke på att 2006 var ett valår fick frågor rörande resurser och självstyre särskild vikt, men det är sammanfattningsvis även viktigt att fortsatt bedriva sektorsinternt arbete för utformning av rekommendationer om standarder, bevakning av rationaliseringsmöjligheter inom sektorn samt vidmakthålla nätverk och att fortsätta kvalitetsutvecklingsarbetet vad avser formerna för förbundets egen verksamhet i syfte att ge medlemmarna största möjliga utbyte.

För att ge en struktur åt redovisningen i denna verksamhetsberättelse diskuteras verksamheten 2006 under fyra huvudrubriker:

1. **Nationella förutsättningar för universitet och högskolor** (bl.a. framtagande av manifest, insatser under valåret, ekonomi, system för resursfördelning, reglering i lag och förordning, självstyre, ny myndighetsform, etc)
2. **Europeisk utveckling** (Bolognaprocessen, 7:e ramprogrammet och European Research Council, universitetens roll i Europa, insatser inom EUA och NUS, etc)
3. **Sektorns interna frågor, inre stöd** (remisser, arbetsfördelning/samarbete mellan lärosäten, genomförande av reformer i enlighet med propositioner, egna nätverk, t.ex. HfR, ledarutveckling, innovationspolicy, etc)
4. **Förbundets egen utveckling** (arbetsformer, avgränsningar mot andra organ och val av förbundets framtida roll i strategiska frågor, etc)

Efter en inledande övergripande beskrivning följer i denna verksamhetsberättelse redovisningar av insatserna under dessa rubriker.

Förbundets ekonomi

Uttaxeringen av medlemsavgifter (4 700 000 kr) var oförändrad i förhållande till föregående år. Samtliga uttaxerade medel har inte förbrukats. Bl.a. har medel som reserverats för Arbetsgivargruppens och Full kostnadstäckningsgruppernas arbete, sammanlagt 450 000 kronor för 2006-2007 endast marginellt utnyttjats under 2006. Det samlade överskottet för förbundet är 3595 tkr varav 290 tkr är medel för Högskolans forum för Redovisningsfrågor, HfR. Bokslut redovisas separat, dels för förbundet centralt och för projektet och nätverket HfR.

Medlemmar, förbundsårsamling, styrelse och kansli

SUHF har under verksamhetsåret bestått av 42 medlemmar enligt bifogad förteckning. Från 1 januari 2006 välkomnades två nya medlemmar, Ersta Sköndal högskola och Sophiahemmet högskola.

Förbundsårsamlingen har under 2006 sammanträtt den 29 mars och den 27 oktober. Vårmötet hölls vid Dramatiska institutet i Stockholm och höstmötet vid Växjö universitet.

I samband med vårens förbundsårsamling arrangerades ett seminarium med rubriken *Magna Charta i svensk belysning*. Det beskrivs närmare under rubriken autonomifrågor nedan.

SUHF arrangerade i samband med höstens förbundsårsamling tillsammans med Växjö universitet sin årliga konferens den 26 oktober på temat *Samverkan mellan lärosäten – en framgångsstrategi*. De beskrivs närmare under avsnittet arbetsfördelning nedan.

Styrelsen har under 2006 bestått av Bo Sundqvist, ordförande, Agneta Bladh, vice ordförande, Kåre Bremer, Ann-Christin Bylund, Marie-Louise Ekman, Romulo Enmark, Staffan Sarbäck och Gunnar Svedberg. Sarbäck valdes att efterträda Leif Lindfors vid förbundsårsamlingen i Göteborg. Styrelsen har hållit 9 sammanträden. 6 möten har hållits i SUHF:s lokaler, ett telefonmöte, ett i Steningevik och ett i Helsingfors i samband med ett internat och diskussioner med Finlands universitetsrektors råd och den finska forskningsetiska delegationen. Presidiet, dvs ordförande, vice ordförande och generalsekreterare, har normalt haft telefongenomgångar av aktuella frågor en gång per vecka. Beslut fattade av presidiet har redovisats vid nästkommande styrelsemöte.

Vid kansliet är 4 personer verksamma, en generalsekreterare, en projektledare, en chefsadministratör och en deltidsanställd medarbetare, sammantaget 3½ årsarbetskrafter. Tjänsterna är placerade vid Uppsala universitet (generalsekreteraren) och Stockholms universitet (övriga). Kansliet har liksom tidigare kunnat anlita tjänstemän vid skilda universitets- och högskoleförvaltningar för olika uppgifter.

SUHF:s ekonomiadministration sköts av Stockholms universitet. Formellt är SUHF i detta avseende inordnat som ett kostnadsställe vid universitetet. SUHF:s IT-stöd ges genom Karolinska institutet.

SUHF hyr lokaler i bostadsrättsföreningen Astrea 12. Lokalerna omfattar fem arbets- och sammanträdesrum och en källare. De har använts som arbetslokaler för kansliet och som sammanträdeslokaler för styrelsen och andra arbetsgrupper inom SUHF. Golven i lokalerna har under året på fastighetsägarens bekostnad slipats och springor tätats. Hyresavtalet löper till och med oktober 2007, men förlängs med automatik om det inte sägs upp senast 1 februari 2007. Under året har investerats i en ny kopianator, ett förbättrat larm och en uppgradering av förbundets hemsida. Rationaliseringar av kansliarbetet pågår ständigt. Under året har en övergång till elektronisk fakturering genomförts och elektroniskt anmälningsförfarande till olika nätverksträffar m.m. vidareutvecklats.

Information om förbundet och dess frågor

Under 2006 har arbetet att göra förbundet känt såväl externt som internt i sektorn inkluderat fortsatt arbete såväl mot Regeringskansliet som andra myndigheter, se nedan.

Förbundets elektroniska informationsblad har ca 800 prenumeranter och skickades under 2006 ut nio gånger. Förbundets hemsida utvecklas ytterligare för att bl.a. kunna ge olika arbetsgrupper bättre möjlighet att föra kontinuerlig dialog.

Sedvanliga möten med tillträdande rektorer och med ordföranden i lärosätenas styrelser har skjutits upp till 2007.

Information om förbundets verksamhet har också lämnats av kansliet i samband med konferenser av olika slag.

Påverkansarbete och samarbete med olika myndigheter

Manifest och seminarium i Almedalen

Som ett fundament för förbundets påverkansarbete under de kommande åren arbetades ett manifest fram under våren. I detta redovisas vad regering och riksdag å sin sida kan göra, vad näringslivet och sektorn själv kan göra för att förbättra samverkan för att stärka Sverige i det globala kunskapssamhället. Manifestet gavs en vid spridning och diskuterades vid ett seminarium under Almedalsveckan mellan paneldeltagare från regering, riksdag, näringsliv, fack och studenter. I samband med lanseringen publicerades ett debattinlägg signerat av samtliga styrelseledamöter i Uppsala Nya Tidning.

Riksdag och regering

SUHF:s ledning har vid några tillfällen träffat statssekreteraren i den socialdemokratiska regeringen i särskilda frågor. Förbundet har begärt samtal med Lars Leijonborg för att informera om förbundets arbete och program samt även begärt att specifikt få redovisa arbetet med full kostnadstäckning.

Utbildningsminister Leijonborg och statssekreterare Honeth deltog under ett par timmar i förbundets årliga konferens i Växjö och lanserade där bl.a. förslaget om ändrade former för att utse lärosätens styrelser och svarade på frågor i varierande ämnen. Flera av förbundets förslag har för övrigt inkluderats i Alliansens valprogram och även i regeringsförklaring.

Representanter för såväl regering som opposition deltog i förbundets seminarium i Almedalen.

Ordförande och vice ordförande har ingått i departementets diskussionsforum för ramprogramfrågor.

Regelbundna kontakter sker också på tjänstemannanivå mellan SUHF:s kansli och departement.

Myndigheter och organisationer

Här redovisas ett urval av frågor där diskussioner förts med andra myndigheter.

Med *Vetenskapsrådet* har förts diskussioner om flera spörsmål. En är uppföljningen av programmet för stöd till starka forskningsmiljöer (Linnéstödet). Under året har några samtal förts mellan presidiet och rådets ledning om gemensamma förberedelser för att kunna påverka innehållet i nästa forskningspolitiska proposition. Vidare har förbundet en gemensam arbetsgrupp med rådet för att diskutera frågor kring forskningsfusk/forskningsetik med Göran Bexell och Lena Marcusson som företrädare för förbundet. *SUNET* tillhör organisatoriskt Vetenskapsrådet. Förbundet har bl.a. uppgiften att nominera en majoritet ledamöter till *SUNET*:s styrelse. Under året har några kompletterande nomineringar gjorts. Vidare har den framtida utvecklingen av *SUNET* diskuterats med dess ledning. Med *VR* förs också samtal om bidragsvillkor och kring riktlinjer för hantering av integritetskänsligt material samt frågor rörande *Open Access*. Generalsekreteraren ingår i rådets referensgrupp för *People*-programmet.

Högskoleverkets planer för utvärderingar i nästa sexårsperiod (från 2007) har diskuterats i överläggningar med Kanslern och hennes medarbetare vid styrelsesammanträde. De har också presenterats vid förbundets Bolognaseminarier. Förbundet har också varit representerat i olika arbetsgrupper inom verket för bl.a. särskild behörighet, examensbenämningar och deras engelska översättning, värdering av utländska gymnasiebetyg. SUHF:s kansli har löpande avstämningar i olika frågor med medarbetare vid *HSV*.

SUHF samarbetade med SFS under Almedalsveckan. Generalsekreteraren har haft regelbundna överläggningar med SFS ordföranden. Han deltog också vid SFS fullmäktige i samband med organisationens 85-årsjubileum. SFS har arrangerat seminarier om forsknings- och finansieringsfrågor där Bo Sundqvist deltagit. SFS har haft möjlighet att utse personer till förbundets samtliga arbetsgrupper och även på ledningsnivå deltagit i förbunds församlingarna. SFS är också, tillsammans med andra, medarrangör till förbundets Bolognaseminarier.

Internationella programkontoret har ett Programråd för högskolefrågor i vilket kansliet medverkar tillsammans med SIDA, SI, HSV och SFS. Beträffande programkontorets roll i samarbeten inom Bolognaprocessen, se nedan. Förbundet utser tre ledamöter till den nationella kommittén för IAESTE-programmet som administreras av programkontoret.

Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning (NSHU). Flera överläggningar har hållits mellan myndighetens ledning och generalsekreteraren inför utlysningar av program osv. Förbundet har också föreslagit personer till en granskningsgrupp för myndighetens nätverkssatsningar. Förberedelser för ett samarbete kring sådana nätverk har också förts. NSHU är en av medarrangörerna till förbundets Bolognaseminarier och vice versa.

Arbetsgivarverkets olika nivåer har företrädare för sektorn. Dessa tillsätts utan medverkan förbundet men de olika nivåernas företrädare samverkar i Arbetsgivargruppen. Inför kommande avtalsförhandlingar genomfördes ett möte mellan Arbetsgivarverkets GD och förbundet som representant för högskolesektorn.

Riksrevisionen avser att under 2007 göra flera utredningar som rör högskolorna. Ett inventerande samtal har förts mellan tjänstemän från Riksrevisionen och förbundets kansli.

VINNOVA har arbetat fram ett modellavtal för stora forskningsprogram. Curt Karlsson har deltagit på förbundets mandat. SUHF:s kansli har löpande kontakter med VINNOVA kring olika program och insatser t.ex. deras Nyckelaktörsprogram.

Förbundet har som ambition att träffa utredare av olika frågor som berör sektorn, antingen genom styrelse/presidium eller någon av arbetsgrupperna. Så har under året skett i olika former med utredarna av Befattningsutredningen, Holdingbolagen och Resursutredningen. Förbundet har också haft möjlighet att påverka sammansättningen av referensgrupper för Befattningsutredningen, Gästforskarutredningen m.fl.

Styrelsemedlemmar och i viss utsträckning andra har utsetts att företräda förbundet vid olika seminarier m.m.

Förbundets arbetsgrupper och dess verksamhet redovisas nedan.

Generalsekreteraren har deltagit i flera av universitetsdirektörernas och förvaltningschefernas nätverksmöten. Dessa möten har också redovisats vid styrelsens möten.

En viktig möjlighet för förbundet att påverka utvecklingen i sektorn är att påverka sammansättningen av olika arbetsgrupper som tillsätts av andra organ. Ovan har nämnts några sådana. Förbundet har också under året haft möjlighet att på förfrågan utse/föreslå personer till deltagande i olika specialkonferenser liksom till styrelser/arbetsgrupper. Till den sistnämnda kategorin hör styrelsen för Dag Hammarskjöldstiftelsen, Europarådets kommitté för högre utbildning och forskning, arbetsgrupp för Open Access inom Kungliga Biblioteket, styrgrupp till projekt inom Alkoholkommittén, Valideringsdelegationen, Samverkansgrupp inom VERVA osv. På den internationella arenan har SUHF nominerat till olika sammanhang via EUA och NUS. Se vidare redovisning under dessa.

Nationella förutsättningar för universitet och högskolor

Ekonomi. Full kostnadstäckning

Principerna för fördelning av tillkommande resurser som förbundet beslutade om 2003 har fortsatt konsekvent förts fram. Arbetet med överenskommelser kring overheadkostnaderna har fortsatt, huvudsakligen genom förbundets arbetsgrupp om full kostnadstäckning samt inom ramen för HfR:s verksamhet. Ett arbete har igångsatts för utveckling av budgeterings- och redovisningsmodeller. Resultatet av detta arbete förväntas bli stommen i kommande principer för diskussioner med externa finansärer om full kostnadstäckning. I arbetet deltar representanter för Wallenbergsstiftelserna och under senare del av året även Riksbankens Jubileumsfond.

En överenskommelse om full kostnadstäckning har tecknats med NSHU enligt den tidigare principen om 35 %. Under året har Riksbankens Jubileumsfond fattat ett beslut om nya riktlinjer för sin beviljning av projektmedel vad avser uttag av indirekta kostnader. Omfattande diskussioner i den frågan har förts av en särskild förhandlingsgrupp under Kåre Bremers ledning och en lösning för 2007 kunde nås under andra halvan av december.

Ekonomiska förutsättningar på europeisk nivå nämns även under EUA-arbete.

Frågor om självstyre, både vad avser möjligheten till en ny organisationsform och minskad detaljreglering av högskolans inre verksamhet

Högskolans självstyre är ett centralt tema för förbundet och har varit så under flera år. Redan under 2004 har styrelsen tillsatt en utredare, prorektor Lena Marcusson, Uppsala universitet att bearbeta frågorna. Hon presenterade sin slutrapport vid förbundsårsamlingen i Göteborg 2005. Där fick styrelsen i uppdrag att förbereda ett seminarium som underlag för ett snävare urval av frågor att arbeta vidare med under 2006. Därför ordnades i samband med vårens förbundsårsamling ett seminarium med rubriken *Magna Charta i svensk belysning*. Drygt 50 deltagare diskuterade vilka frågor som utgör huvudfrågorna vad gäller lärosätenas självständighet och därmed vilka frågor som det är mest angeläget att medlemmarna – enskilt och gemensamt – arbetar vidare med. Presentationer gavs av Arild Unnerdahl om jämförelser mellan de norska och svenska systemen och av Lars Engwall om relationerna mellan politik, akademi och marknad.

Frågan om självstyre rör i hög grad reglering av lärosätenas arbete med t.ex. läraranställningar och möjliga befattningar enligt högskoleförordningen. Den pågående utredningen kring befattningsstruktur och karriärvägar som departementet har initierat är därför viktig för förbundet. Arbetet kring sådana frågor hanteras av Arbetsgivargruppen, se nedan

Under hösten har remissen rörande ett förslag till ny styrelsesammansättning m.m. diskuterats. Regeringen meddelade i slutet av 2006 att man avser göra en översyn av styrning och organisation av universitet och högskolor.

Europeisk utveckling

Bolognaprocess

Frågor med ursprung i Bolognaprocessen har i hög utsträckning präglat en stor del av diskussionerna under 2006 med anledning av att beslut slutligen kommit om en ny examensstruktur.

Generalsekreteraren ingår i den informella Nationella Bologngruppen tillsammans med personer från Utbildnings- och kulturdepartementet, SFS, HSV och gruppen Nationella Bolognapromotorer (inom Internationella programkontoret). SULF har under året tillkommit till gruppen. Till gruppen Nationella Bolognapromotorer har förbundet tidigare föreslagit tre personer.

Under senare delen av 2005 fördes diskussioner om samarbeten kring ett antal seminarier i Bolognafrågor med SFS, Bolognapromotorerna och Myndigheten för Sveriges Näluniversitet (sedermera NSHU) för genomförande under 2006. Samtliga organisationer står bakom alla 15 seminarier men för varje tema har en organisation ansvaret. För förbundets del var temat kvalitetssäkring. Samtliga planerade seminarier har genomförts under året. För förbundets del samlades ca 200 personer i Luleå, Kalmar, Karlstad och Stockholm (SU). I seminarierna redovisades svenska "case", högskoleverkets framtidsplaner, norska erfarenheter och vad som händer inom EUA och ENQA.

Den nya examensstrukturen har föranlett ett antal remisser och också att rekommendationer har utfärdats från förbundet om principer till för- och efterled till generella examina och deras översättning.

Sjunde ramprogrammet

Inom Utbildnings- och kulturdepartementet finns ett samarbetsorgan (Programkommittén) där framstegen i förberedelserna diskuteras med företrädare för ansvariga svenska myndigheter. Bo Sundqvist och Agneta Bladh ingick som förbundets representanter i detta organ.

Finansieringsprinciperna för det sjunde ramprogrammet diskuteras i olika fora. EUA har en arbetsgrupp för frågan där Bo Sundqvist ingår. Man har också initierat projekt där olika principer och modeller diskuteras. I detta arbete deltar Mats Ola Ottosson.

Olika frågor rörande det nya Europiska forskningsrådet har diskuterats under året liksom frågan om modeller för ett European Institute of Technology.

Vetenskapsrådet ansvarar för en referensgrupp till programmet People, som bl.a. innehåller en fortsättning på Marie Curieprogrammet. Generalsekreteraren ingår i denna referensgrupp.

EUA

Integrationsprocessen vad gäller den högre utbildningen inom Europa har präglat arbetet inom den europeiska rektorskonferensen, European University Association (EUA). Under 2006 har forskningsfrågorna och finansieringsfrågorna ökat i betydelse. I EUA:s styrelse är Christina Ullenius en av två vice ordföranden. Sverige har relativt sett flest medlemmar i organisationen. Samtliga lärosäten med forskarutbildningsrätt är numera medlemmar. Under 2006 tillkom Mittuniversitetet, Sveriges Lantbruksuniversitet och Växjö universitet som medlemmar och Södertörns högskola och Kungliga Musikhögskolan som associerade medlemmar.

SUHF:s ordförande och generalsekreterare har deltagit aktivt i EUA:s arbete genom deltagande i Council och generalsekreterarnätverkets möten i Bryssel, Brno och Hamburg. Bengt Karlsson har under året lett arbetet i generalsekreterarnätverket.

Frågorna inom EUA har tidigare fokuserats mest på Bolognaprocessens genomförande med tillhörande kvalitetsfrågor. Under senare tid har även forsknings- och forskarutbildningsfrågorna kommit att stå mer i fokus bl.a. när det gäller ett europeiskt forskningsråd och i detta sammanhang har SUHF haft möjlighet att nominera till rådet. Under hösten 2005 inledde EUA sin Trends V-undersökning. Rapporten kommer att ingå i en större rapport om Bolog-

naprocessens utveckling i alla signatärländer som skall presenteras vid ministermötet i London 2007.

En viktig fråga för EUA är en pågående översyn av stadgarna och den sammankopplade frågan om vilka kriterier man skall ha för medlemskap. EUA:s vice ordförande Sir Roderick Floud diskuterade och fick råd i dessa frågor vid ett särskilt seminarium med SUHF:s medlemmar i samband med förbunds församlingen i Växjö

EUA har som europeisk rektorskonferens kunnat få tillträde till diskussioner som förs i kommissionen om bl.a. deltagandefrågor (finansieringsfrågor) inom 7:e ramprogrammet och står bl.a. bakom det förslag om 60 % OH som nu har gått igenom för projektbidrag. I EUA:s arbete kring finansieringsfrågor deltar Uppsala universitet och Mats Ola Ottosson i projekt.

EUA har också en roll inför ministermötet om Bolognaprocessen i London 2007. Inför detta möte ansvarar man för frågor om forskarutbildning. I likhet med tidigare genomförs också en Trends-undersökning om hur processen fortskrider. Kansliet har på anmaning lämnat underlag till undersökningen i form av en uppdatera nationell rapport. Däremot ingår inga djupstudier av svenska lärosäten denna gång.

EUA har startat en arbetsgrupp för frågor om vetenskaplig publicerad. SUHF har framgångsrikt nominerat Lars Björnshauge som medlem av den arbetsgruppen.

EUA har erbjudits att nominera medlemmar till European University Council for the Jean Monnet Action. Förbundet har föreslagit rektor Janeric Gidlund, som sedermera utsetts för uppdraget.

NUS och nordiskt arbete

SUHF är en av de fem medlemmarna i Det nordiska universitetssamarbetet (NUS). De nordiska rektorskonferenserna får där tillfälle att diskutera utbildnings- och forskningspolitiska spörsmål i ett jämförande perspektiv, att diskutera en samordning av sina ställningstaganden inom i första hand EUA och att hantera frågor som Nordiska ministerrådet aktualiserar. NUS har ett sekretariat som vandrar mellan medlemmarna. Under 2006-7 är det Norge som är ansvarigt. I styrelsen ingår respektive lands ordförande och generalsekreterare samt ordförande för NUAS, det nordiska universitetsadministratörssamarbetet, Leif Lindfors.

Under året har fyra styrelsemöten genomförts. Ett av dessa hölls i Uppsala där Nordforsks verksamhet diskuterades. Ett annat av mötena genomfördes i samband med den biannuella träffen med den tyska rektorskonferensen, HRK. NUS har beslutat att ha tätare utbyte med HRK och också sondera möjligheterna av att även involvera den nederländska rektorskonferensen i diskussionerna. NUS lämnar egen verksamhetsberättelse.

En konferens var i samarbete med NUAS planerad till Köpenhamn i augusti 2006, men ställdes in av olika skäl. NUS planerar en konferens till augusti 2007.

NUS har rätt att föreslå tre representanter till Nordforsks styrelse. Bo Sundqvist har under 2005 och 2006 suttit i Nordforsk styrelse utsedd av NUS. Från 2007 kommer Göran Sandberg att ingå. NUS styrelse har träffat ledningen för Nordforsk för att diskutera olika gemensamma frågor, bl.a. inflytandet i styrelsen och Nordforsks beslut att inte medge uttag av OH på sina bidrag.

Sektorns interna frågor, inre stöd

Remisser

Ett viktigt sätt att informera om sektorns ståndpunkter visavi olika förslag är att besvara remisser. Generellt brukar förbundet avstå från att besvara remisser där medlemmarna själva inbjudits att svara.

Styrelsen har valt att göra undantag från denna princip för remisserna rörande

- betänkande från Resurstilldelningsutredningen (del I) där beredningen av svaret inleddes under 2005, men svaret lämnades först under 2006. I beredningen ingick ett välbesökt seminarium där ett utkast till svar diskuterades
- ett ökat inflytande för universitet och högskolor vid utseende av ledamöter i styrelser
- Högskoleverkets föreskrifter och allmänna råd om översättning till engelska av examina

Följande remisser har besvarats med förbundet som reguljär remissinstans.

- Reglering i högskoleförordningen av en högskolas ansvar för utredning av misstankar om oredlighet i forskning vid universitet och högskolor
- Ramverk för samarbete inom högre utbildning med Kina
- Nationell åtgärdsplan för erkännande av utländsk utbildning
- Personalföreträdare och personalansvarsnämnder vid statliga myndigheter

Förbundet har avstått från att besvara remisser rörande

- Stöd till forskning och utveckling i små och medelstora företag genom kreditering av stödmottagares skattekonto
- Ett förnyat programkontor
- Författningsändringar med anledning av en ny utbildnings och examensstruktur för den högre utbildningen (två separata remisser)
- För studenterna – om studentkårer, nationer och särskilda studentföreningar
- Studieavgifter för studenter från länder utanför EES
- Bevarande och gallring av handlingar vid universitet och högskolor
- Värdering av utländska betyg

Förbundet har även skickat kommentarer till EU-kommissionens rapport kring vetenskaplig publicering

Samtliga remissvar finns tillgängliga via förbundets hemsida.

Rekommendationer

Under 2006 har följande rekommendationer beslutats:

- Om hedersdoktorat
- Om arbetstidsfrågor
- Svenska benämningar på för- och efterled och deras engelska benämningar
- Sista datum för komplettering av betyg för studenter med International Baccalaureate (IB). Denna rekommendation har sedermera återtagits

En rapport om hantering av integritetskänsligt material har tagits fram av en arbetsgrupp under ledning av Inge-Bert Täljedal och spritts till samtliga medlemmar.

Samtliga rekommendationer finns tillgängliga via förbundets hemsida. Under 2006 har en enkätundersökning genomförts om hur SUHF:s rekommendationer används, om de fastställs lokalt eller om man fattar andra beslut i de aktuella hanteringsfrågorna. Resultatet av under-

sökningen är att rekommendationerna från SUHF är välkomna som nationell likare och att de med få undantag tillämpas av medlemmarna.

Arbetsfördelning och samarbete i sektorn

En av förbundets prioriterade frågor är arbetsfördelningen i sektorn. Temat tas delvis upp i förbundets manifest. ”Samverkan mellan lärosäten – en framgångsstrategi” var temat för förbundets årliga konferens, förlagd till Växjö. Konferensen samlade drygt 120 personer bl.a. under delar utbildningsminister och statssekreterare. Programmet behandlade legala aspekter på samverkan, praktiska exempel på mer långtgående samverkansprojekt inom Sverige och lärdomar från tillskapandet av Syddansk universitet i Danmark, liksom sentida utveckling när det gäller samgående mellan danska universitet och forskningsinstitut. En sammanslagning av sjukhusen i Huddinge och Solna redovisades som ett annat exempel på hur kulturer förs samman.

Bidragsvillkor

Utöver det omfattande arbetet kring full kostnadstäckning så pågår även diskussioner om andra bidragsvillkor med olika finansierare. Under tidigare år har omfattande diskussioner förts med Vetenskapsrådet kring utformandet av bidragsvillkor. Under 2006 har endast marginella diskussioner förts med rådet i sådana frågor. Vilka krav som i bidragsvillkoren kan ställas på att göra publikationer baserade på rådsstödd forskning tillgängliga enligt Open Access bereds inom rådet och blir sannolikt föremål för diskussioner under 2007. VINNOVA har tagit initiativ till diskussioner om hur bidragsvillkor verkets större bidrag skall se ut. Curt Karlsson har deltagit. Naturvårdsverket har stämt av sina bidragsvillkor med förbundet.

Nätverk

a. Högskolans forum för redovisningsfrågor (HfR)

Ekonomistyrningsfrågor behandlas inom ramen för Högskolornas forum för redovisningsfrågor (HfR). HfR har organiserat två internat med vardera c:a 80 deltagare. Vid dessa har frågor som ”Externfinansierad forskning – redovisning och finansiering”, ”Indirekta kostnader”, ”Riksrevisionens arbete”, ”statliga budgetprocessen” m.fl. har berörts. HfR fungerar som en samlingsplats och ett nätverk för samtliga ekonomi- och redovisningsansvariga inom högskolan (universitet/högskolor, myndigheter och departement). Ordförande i styrgruppen för HfR är Rune Fransson. Inom HfR finns ett redovisningsråd. HfR disponerar egna resurser och lämnar därför en egen separat verksamhetsberättelse, vilken bifogas.

b. IDAS

Som en del av det av Statens Utvecklingsråd finansierade projektet IDAS har nätverket om kvinnligt akademiskt ledarskap drivits vidare under året. SUHF har organiserat två internat med detta kvinnliga nätverk, vardera med c:a 50 deltagare. Planläggningen av arbetet styrs av deltagarna själva. Framtidens ledarskap är en av de frågor som diskuterats. Projektgruppen leds av Ingegerd Palmér. Projektledare är Kerstin Lagerström, Karolinska institutet.

Ett nätverk för yngre administratörer har pågått några år, även det med finansiering från IDAS-projektet. Avsikten är att ett par personer per lärosäte skall utgöra stommen för nätverket. Motivet är att sörja för återväxten för högre administrativa befattningar vid lärosätena. Projektet leds av Ann Fust. Två sammankomster med temana ”Styrning och ledning” respektive ”Att leda sig själv och att leda sina medarbetare” har ordnats med ca 50 deltagare per tillfälle. IDAS rymmer också ett nätverk för yngre akademiska ledare.

Rektorernas och förvaltningschefernas sekreterare samlas också i ett nätverk med stöd av IDAS. Där har under 2006 en sammankomst gjorts kring temat genusfrågor.

I IDAS finns också ett antal projektgrupper för särskilda frågor.

Utvecklingsrådets stöd till IDAS upphör vid halvårsskiftet 2007. Förbundsförsamlingen har beslutat om fortsatt stöd till det kvinnliga akademiska nätverket och det som drivs för yngre akademiska ledare. Övriga kommer att leva vidare av egen kraft med visst möjligt administrativt stöd från förbundet.

c. Forum för bibliotekschefer vid universitet och högskolor

Under året har ett nytt nätverk startats för chefer för biblioteken vid universitet och högskolor för att hantera samordningsfrågor av intresse för biblioteken. Det leds av en styrelse med Göran Sandberg som ordförande. Under hösten 2006 ordnades ett seminarium till vilket samtliga bibliotekarier var inbjudna. Mötet resulterade i att ett antal arbetsgrupper skall startas.

Arbetsgrupper med huvudsaklig inriktning på sektorsinternt arbete

Arbetsgruppen för full kostnadstäckning

En arbetsgrupp under ledning av Bo Sundqvist (fr.o.m. den 1 november Kåre Bremer) har fortsatt arbetet med att diskutera tillämpningen av och framtida konstruktioner för överenskommelser om full kostnadstäckning. Bo Sundqvist har 2005 i en rapport redovisat bakgrunden till nu gällande avtal, dess konstruktion m.m. Ett utvecklingsarbete har initierats för en ny gemensam modell för redovisning av externt finansierad forskning. Detta finansieras genom särskilt avsatta medel från förbundet. Detta sker i nära samarbete med HfR:s Redovisningsråd.

Expertgruppen för studieadministrativa frågor (f.d. "behörighet och urval")

Gruppen ansvarar inom förbundet för hantering av studieadministrativa frågor som tillträde till högskoleutbildning och utfärdande av examina liksom strategiska frågor kring behörighet och urval. Examensfrågorna tillkom under 2006 när gruppen fick ett utökat uppdrag och bytte namn. Ordförande i gruppen var Peter Honeth, fram till att han tillträdde som statssekreterare i oktober. Genom undergrupper ansvarar också gruppen ytterst för framtagandet av behörighetshandböckerna som produceras av Verket för högskoleservice. Gruppen har omfattande kontakter med Verket för högskoleservice och Högskoleverket. Gruppen arbetar när behov föreligger. Beröringspunkter i verksamheten finns med Referensgruppen för NyA, se nedan. Viss personalunion föreligger för att underlätta samarbetet. Arbetet har under året varit mycket omfattande med anledning av ny examensstruktur och anhängiga frågor.

Referensgruppen för NyA

SUHF:s referensgrupp för antagningssystemet NyA är kontaktorganet för VHS och ska bistå VHS med synpunkter och råd. Gruppen formulerar och sammanfattar sektorns synpunkter till VHS avseende behov av systemutveckling, kostnadsnivåer och finansiering av dessa. Gruppen leds av Lars Haikola.

Arbetsgruppen för innovationsfrågor

Innovationsfrågorna har under året varit i högsta grad aktuella genom diskussioner om lärarundantag, holdingbolag m.m. En särskild arbetsgrupp för ändamålet har arbetat med Claes Wahlbin som ordförande. Under året ordnade gruppen ett internt arbetsseminarium med inbjudna experter. Resultatet av gruppens arbete i form av tre rapporter har diskuterats vid förbundsförsamlingens möten och avslutades under året. Rapporterna återstår att slutredigera, vilket gruppen kommer att göra under tidiga delar av 2007.

Arbetsgruppen för nationell informationsförsörjning

Gruppen har sedan 2004 arbetat under ordföranden Romulo Enmark. Underlaget för gruppens arbete är skriften "1000 vägar till kunskap" som den s.k. biblioteksutredningen inom

förbundet lade fram 2003. Arbetsgruppens arbete har resulterat i att förbundet har undertecknat Berlindeklarationen om Open Access. Vidare har förbundet utfärdat rekommendationer om ett gemensamt förhållningssätt i förhållande till Open Accesspublicering. Ett förslag till gemensamt format för publiceringsdatabaser har tagits fram och också lämnats som rekommendation till medlemmarna. Frågor som rör meritvärdering baserad på publikationer har uppmärksammats genom en enkät. Det uppdrag som gruppen fick har slutförts och gruppen själv har gjort bedömningen att någon ny grupp med likartat uppdrag för närvarande inte behövs.

Arbetsgrupp för arbetsgivarfrågor

En arbetsgrupp under ledning av Christina Ullenius bestående av vissa personer ur arbetsgivarverkets styrelse och delegationen, eller med tidigare roll i sammanhanget, har bl.a. till uppdrag att diskutera vilka frågor som är viktigast för sektorn att lyfta i de kommande avtalsförhandlingarna. Gruppens arbete har fått stor aktualitet och betydelse genom sina diskussioner med befattningsutredningen. Förbundet har avsatt medel för att stödja gruppens arbete i t.ex. juridiska frågor kring ny förordningstext.

Arbetsgrupp för integritetskänsligt material

Som en följd av allmänna diskussioner av hantering av integritetskänsligt material i forskningsverksamhet har förbundet tillsatt en arbetsgrupp med uppdrag att samla det regelverk och de rekommendationer som finns. Gruppen har haft ingående diskussioner med Vetenskapsrådets grupp för motsvarande ärenden. Gruppens slutrapport har levererats och gruppen har därmed upphört.

Samordningsgrupp för småspråk

Gruppen skall samråda och utbyta information om lärosätenas språkutbildningar samt fungera som berörda lärosätens samordningsorgan i frågor som rör småspråk. Gruppens arbete har lett till en skrivelse till Utbildningsdepartementet undertecknad av berörda rektorer med ett konkret förslag om faktisk arbetsfördelning lärosätena emellan.

Etisk hantering vid studentrekrytering

En grupp av tillsats för att pröva frågan om gemensamma riktlinjer vad avser rekrytering av studenter. Bologna-processen har aktualiserat frågan eftersom den utgår från att lärosäten ska rekrytera studenter till masterprogram bl.a. från andra lärosäten. Ansvaret för trovärdig information om arbetsmarknadsutsikter är ytterligare en aspekt som aktualiserats. Gruppen skall förslå riktlinjer för etisk hantering av marknadsföringsfrågor vid studentrekrytering. En lägesrapport skall lämna vid förbundsförsamlingen våren 2007.

Förbundets egen utveckling

Vad gäller utvecklingsarbetet för förbundets egen utveckling, så framgår det t.ex. genom framtagandet av manifestet som behandlar de frågor som för närvarande anses viktigast att arbeta vidare med. Vidare ses behovet av arbetsgrupper för olika teman kontinuerligt över och konkreta uppdrag formuleras för dessa.

Styrelsens interna arbetsformer diskuteras i termer av vilka frågor som presidiet själv kan avgöra och vilka principiella frågor som styrelsen själv måste avgöra. Även formerna för styrelsesammanträdena omprövas.

Antalet seminarier som förbundet arrangerar synes öka mot bakgrund av bedömningen att det är ett gott sätt att erbjuda samtalsarenan.

Medlemmar 2006

Blekinge tekniska högskola
Chalmers tekniska högskola
Danshögskolan
Dramatiska Institutet
Ersta Sköndal högskola
Göteborgs universitet
Handelshögskolan i Stockholm
Högskolan Dalarna
Högskolan i Borås
Högskolan Gävle
Högskolan i Halmstad
Högskolan i Jönköping
Högskolan i Kalmar
Högskolan i Skövde
Högskolan i Trollhättan/Uddevalla
Högskolan Kristianstad
Högskolan på Gotland
Idrottshögskolan i Stockholm
Karlstads universitet
Karolinska Institutet
Konstfack

Kungl. Tekniska högskolan
Kungl. Konsthögskolan
Kungl. Musikhögskolan
Linköpings universitet
Luleå tekniska universitet
Lunds universitet
Lärarhögskolan i Stockholm
Malmö högskola
Mittuniversitetet
Mälardalens högskola
Operahögskolan
Röda Korsets högskola
Sophiahemmet högskola
Stockholms universitet
Sveriges Lantbruksuniversitet
Södertörns Högskola
Teaterhögskolan i Stockholm
Umeå universitet
Uppsala universitet
Växjö universitet
Örebro universitet